

Avsiktsförklaring mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden kring samverkan om regional kompetensförsörjning i Västra Götaland

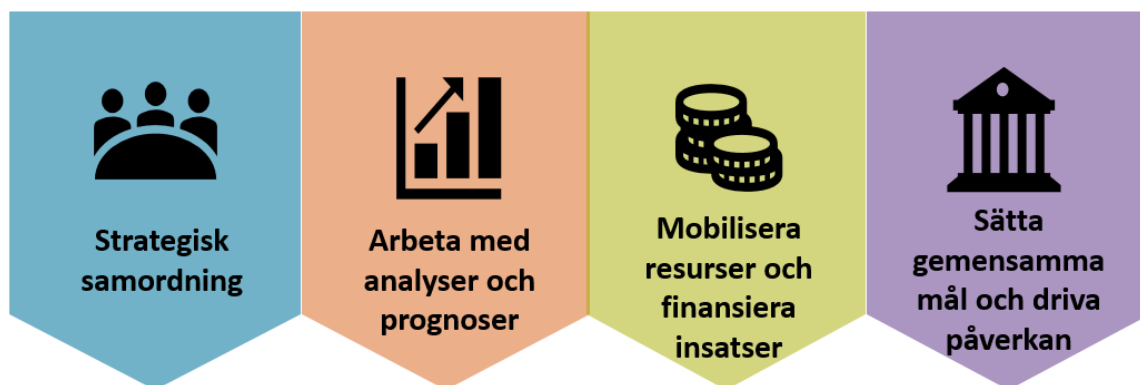
Sammanfattning och syfte med avsiktsförklaringen

Genom denna avsiktsförklaring slås fast att kommunalförbunden i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen har ett åtagande att samarbeta och samverka kring kompetensförsörjningsfrågor med inriktning på att åstadkomma en bättre matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden. Avsiktsförklaringen kompletterar inriktningen som beskrivs i VGRs överenskommelser med kommunalförbunden om delregionala utvecklingsmedel, s.k. DRUM-medel. I olika delar av Västra Götaland kan samarbete och samverkan utformas och genomföras på olika sätt men i varje delregion skall det finnas ett övergripande kompetensråd eller motsvarande samverkansform som är ett aktivt forum för aktörer inom kompetensförsörjning, både på utbudssidan (t ex utbildningsanordnare) och på efterfrågesidan (t ex arbetsmarknadens parter). Kommunalförbunden processleder och ansvarar för dessa kompetensråd. Genom att gemensamt stå bakom avsiktsförklaringen förtydligas ansvaret för samverkan om kompetensförsörjning och ger förutsättningar för en långsiktig styrning och finansiering av de delregionala kompetensråden.

Bakgrund

Mismatchen mellan arbetskraftsutbud och efterfrågan på arbetskraft på den svenska arbetsmarknaden har uppmärksammats i arbetsmarknads-, utbildnings- respektive näringspolitik sedan finanskrisen 2008-2009. År 2010 fick regionalt utvecklingsansvariga ett uppdrag från regeringen att etablera regionala kompetensplattformar. Det har sedan dess bedrivits och utvecklats i bred samverkan med många olika organisationer. Västra Götalandsregionens och kommunalförbundens roller i det regionala kompetensförsörjningsarbetet illustreras med denna bild:

Samverkan mellan kommunalförbunden och Västra Götalandsregionen

Stärkta förutsättningar att prioritera kompetensförsörjningsarbetet

Sedan augusti 2022 har lagen om regionalt utvecklingsansvar - lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar - en ny grunduppgift. Regionalt utvecklingsansvariga skall fastställa mål och prioriteringar för det regionala kompetensförsörjningsarbetet, samt göra bedömningar av regionens kompetensbehov inom offentlig och privat sektor på kort och lång sikt. Med anledning av detta tillägg till ansvaret för regional utveckling finns ett behov av att Västra Götalandsregionen och kommunerna, som är partners i samhälls- och näringslivsutvecklingen i länet, gemensamt ställer sig bakom detta åtagande att samverka kring kompetensförsörjningsfrågor med inriktning på att åstadkomma en bättre matchning på arbetsmarknaden.

Även den regionala utvecklingsstrategin för perioden 2021-2030 är tydlig i sitt utpekande av kompetensförsörjningsfrågorna som en av de fyra viktigaste "långsiktiga prioriteringarna", vilket beskrivs i programmet "Bygga kompetens".

Många strategiska aktörer i regional kompetensförsörjning

Västra Götalandsregionen och Fyrbodals, Göteborgsregionens, Sjuhärads respektive Skaraborgs kommunalförbund står bakom denna avsiktsförklaring kring samverkan om regional kompetensförsörjning i Västra Götaland. Samverkan berör och är också beroende av många andra parter för att vara framgångsrik. Viktiga samarbetsparter är bland annat arbetsmarknadens parter, lärosätena, näringslivs- och branschföreträdare, kommunala och privata utbildningsanordnare, folkbildningen samt statliga myndigheter med uppdrag inom kompetensförsörjningsområdet.

En fungerande modell för bred samverkan om kompetensförsörjning är beroende av regelbundna och kunskapsbaserade dialoger om kompetensbehov. I ett stort län som Västra Götaland med mångfacetterat näringsliv måste samverkan om kompetensförsörjning involvera många aktörer och bedrivs med ett långsiktigt, strukturerat perspektiv. Erfarenheten visar att även de parter som inte explicit står bakom avsiktsförklaringen är engagerade deltagare och utförare i samverkan, och deltar aktivt i både övergripande och branschspecifika kompetensråd.

Viktiga delar i samverkan för regional kompetensförsörjning

En kärna i den regionala samverkan om kompetensförsörjning är framtagandet av analysunderlag som möjliggör bedömningar av behoven av kompetens på arbetsmarknaden i Västra Götaland. En viktig del av arbetet är att bestämma vilka underlag som behövs, att kvalitetsgranska dessa samt att sprida kunskapen som kommer fram i analyserna. Kunskapsunderlagen ligger till grund för bedömningar som kommuniceras med kommunerna samt med staten som också är en viktig finansär av utbildningsinsatser. Parternas samverkan i kompetensförsörjningsarbetet kan också utmynna i gemensamma prioriteringar och mål för den regionala kompetensförsörjningen.

Formen för samverkan om kompetensförsörjning i Västra Götaland är kompetensråd, som finns i fyra delar av Västra Götaland; Fyrbodal, Göteborgsregionen, Boråsregionen och Skaraborg (i Skaraborg heter det kompetensforum). Dessa har redan verkat under flera år och har utvecklats baserat på de erfarenheter som inhämtats och behov som vuxit fram. De delregionala kompetensråden har många synergier, och erfarenhetsutbyte och samarbete har bidragit till framväxten av fungerande samverkan i hela Västra Götaland

Kommunalförbunden är ansvariga för drift och utveckling av dessa, och Västra Götalandsregionen bidrar finansiellt med delregionala utvecklingsmedel, enligt överenskommelserna med respektive kommunalförbund, samt med annat finansiellt stöd. Kompetensråden är övergripande till sin karaktär till skillnad från de branschspecifika kompetensråden och branschråden, som fokuserar på enskilda sektorer och branscher. Inom ramen för rådets arbetsformer finns även direkta dialoger med enskilda större företag, kluster av bolag samt med fackliga parter och branschorganisationer. Dessa samtal är viktiga då de fångar upp parternas konkreta information om kompetensbristerna och behoven. Exempelvis leder dessa dialoger till slutsatsen att det behövs fördjupade kunskapsunderlag och åtgärdsförslag, till exempel pilotprojekt, vars resultat ger konkreta effekter i form av kompetensomställning och bättre matchning.

Kompetensråden är samverkansstrukturer som kräver resurser för att kunna verka över tid och ge resultat. Både Västra Götalandsregionen, kommunerna genom kommunalförbunden, statligt ansvariga myndigheter samt näringslivet har ett gemensamt intresse av att bidra aktivt till kompetensråden. Tillsammans kan vi verka för att det finns resurser för både det långsiktiga arbetet att bygga en infrastruktur och att producera analyser för kompetenssamverkan, liksom för insatser i form av utvecklingsprojekt. Avsiktsförklaringen förtydligar ansvaret för kompetenssamverkan och lägger grunden för långsiktig styrning och finansiering av de delregionala kompetensråden.

Den strategiska gruppen för samverkan kring regional kompetensförsörjning etablerades under de första årens arbete med kompetensplattformsuppdraget. Den är fortfarande en mötesplats för samtliga kompetensråd och Västra Götalandsregionen. Avsikten är att denna skall hålla samman arbetet även fortsättningsvis. Strategiska gruppen bereder frågor gemensamt och säkerställer överhörning och förankring i alla 49 kommuner och i Västra Götalandsregionen. Styrning av insatser inom ramen för stöd från regionutvecklingsnämnden sker genom projektbeslut. Ansvariga för området i kommunalförbunden och Västra Götalandsregionen, som ingår i strategiska gruppen, rapporterar till ledningen i kommunalförbunden respektive Västra Götalandsregionen.

Avsiktsförklaring kring samverkan om regional kompetensförsörjning

Avsiktsförklaringen skall gälla från 2023 och sträcker sig fram till 2030. Den är inte heltäckande när det gäller samverkan kring kompetensförsörjningsfrågor i Västra Götaland utan beskriver roller och ansvar i en fungerande regional samverkan med delregionala kompetensråd. Uppdraget att följa upp avsiktsförklaringen ligger gemensamt på Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden. Formerna för uppföljningen av avsiktsförklaringen beslutas i Västgruppen.

2022-11-10

Västra Götalandsregionen

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Fyrbodals kommunalförbund

Göteborgsregionens kommunalförbund

Skaraborgs kommunalförbund